EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 27.5.2013
COM(2013) 309 final

2013/0161 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het namens de Europese Unie in te nemen standpunt binnen de TRIPS-Raad van de Wereldhandelsorganisatie ten aanzien van het verzoek tot verlenging van de overgangsperiode voor minst ontwikkelde landen, zoals bedoeld in artikel 66, lid 1, van de TRIPS-overeenkomst

TOELICHTING

1. INLEIDING

Sinds de goedkeuring van de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPS) van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) in 1994 zijn de minst ontwikkelde landen (MOL's) krachtens artikel 66, lid 1, van deze overeenkomst, vrijgesteld van de meeste TRIPS-verplichtingen voor een periode van tien jaar, bovenop het eerste jaar algemene vrijstelling voor alle WTO-leden. Uit hoofde van ditzelfde artikel zijn ook verlengingen van deze periode mogelijk op met redenen omkleed verzoek. In 2005 werd deze vrijstelling, op specifiek verzoek van MOL's, verlengd tot 1 juli 2013.

Daar deze termijn binnenkort afloopt heeft Haïti namens de groep MOL's op 5 november 2012 een formeel verzoek ingediend met het oog op de verlenging van de overgangsperiode (zie WTO-document IP/C/W/583). De MOL-groep heeft ditmaal niet om een specifieke, in jaren uitgedrukte verlenging verzocht maar om vrijstelling *…totdat zij niet langer tot de WTO-leden behoren die minst ontwikkeld land zijn.*[1]

Toelichting bij het verzoek van de MOL-groep wordt hieronder gegeven.

2. SAMENVATTING

In de preambule van de TRIPS-overeenkomst wordt erkend dat MOL's een bijzondere behoefte hebben aan maximale flexibiliteit bij de binnenlandse toepassing van wetten en voorschriften, ten einde hen in staat te stellen een deugdelijke en levensvatbare technologische basis te scheppen. Tevens kregen MOL's vanaf 1995 tien jaar de tijd om het merendeel van de TRIPS-verplichtingen ten uitvoer leggen. De overgangsperiode was verlengbaar op specifiek verzoek en MOL's hebben in 2005 om een verlenging met 15 jaar verzocht en uiteindelijk een verlenging met 7,5 jaar verkregen, tot 1 juli 2013. In de tussentijd was de termijn voor de naleving door MOL's van de voorschriften inzake octrooi- of gegevensbescherming van geneesmiddelen, bij de verklaring van Doha van 2001 over de TRIPS-overeenkomst en de volksgezondheid reeds verlengd tot 2016.

Bij de discussies in de aanloop naar het besluit van 2005 om de nalevingstermijn voor de TRIPS-verplichtingen te verlengen, rees o.m. de vraag of de verlenging moest worden toegestaan per land of aan de groep in haar geheel. In de uiteindelijke overeenkomst geldt de verlenging voor alle MOL's als groep. Toen de TRIPS-Raad in 2005 tot verlenging besloot, voorzag hij eveneens in een procedure om MOL's te helpen TRIPS binnen hun nationale intellectuele-eigendomsstelsels toe te passen. De TRIPS-Raad riep MOL's op hun prioritaire behoeften inzake technische en financiële samenwerking vast te stellen en vroeg ontwikkelde landen te helpen om aan deze behoeften tegemoet te komen. De raad pleitte ook voor nauwere samenwerking met de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom en andere relevante internationale organisaties. Centraal stonden de individuele prioriteiten van elke MOL en het streven om effectief aan de behoeften te voldoen.

In maart 2013 hebben de ministers tijdens de regionale voorbereidende vergadering voor Afrika in Dar es Salaam voorafgaand aan de jaarlijkse ministeriële toetsingsbijeenkomst van de Economische en Sociale Raad van de VN het nut van intellectuele eigendom voor ontwikkeling erkent en bijvoorbeeld verklaard dat beleidsmakers in Afrika hun inspanningen

[1] In de tekst die in de mededeling van de MOL's wordt voorgesteld voor een besluit van de TRIPS-Raad wordt gezegd dat van leden die minstontwikkeld land zijn, niet wordt verlangd dat zij de bepalingen van de Overeenkomst, behalve van de artikelen 3, 4 en 5, toepassen.

moesten verdubbelen om hun wetgevings- en beleidskaders te ontwikkelen, met inbegrip van wetgeving en beleid inzake intellectuele eigendom, teneinde het ongebruikte potentieel van de regio te ontsluiten. Verder uitstel bij de tenuitvoerlegging van de TRIPS-voorschriften kon de groeikansen voor MOL's in het gedrang brengen. Een vaag tijdpad zou tevens elke stimulans om werk te maken van de toepassing kunnen ontkrachten. Het staat evenwel buiten kijf dat sommige MOL's verder gevorderd zijn in de TRIPS-toepassing dan andere. Tegen deze achtergrond is een beperkte verlenging aanvaardbaar. Deze beperkte verlenging moet gepaard gaan met verdere gerichte technische bijstand, die de EU reeds in aanzienlijke mate heeft geleverd. Een alomvattende analyse van de concrete stand van tenuitvoerlegging in elke MOL zou voorts dienstig zijn om een duidelijker beeld te krijgen van de situatie, en in prioritaire en doeltreffende assistentie te voorzien.

Om te vermijden dat de discussies in de WTO afdwalen, zou bij het nieuwe besluit tot verlenging van de vrijstelling de algemene structuur van het besluit van 2005 moeten worden gevolgd. MOL's hebben er zich met name toe verbonden het niveau van bescherming van intellectuele eigendom dat reeds in hun land verzekerd is tijdens de overgangsperiode niet te verlagen. Voorst moet het thans goed te keuren besluit over de algemene vrijstelling van MOL's om TRIPS ten uitvoer te leggen los blijven staan van het besluit van de TRIPS-Raad van 27 juni 2002 over de "Verlenging van de overgangsperiode … voor MOL-leden wat bepaalde verplichtingen inzake geneesmiddelen betreft".

3. AANBEVELING

Als reactie op het verzoek van de MOL-groep beveelt de Commissie de Raad van de Europese Unie aan om het standpunt van de Unie als volgt te bepalen: van MOL-leden wordt niet verlangd dat zij de bepalingen van de TRIPS-overeenkomst, behalve van de artikelen 3, 4 en 5, toepassen gedurende een periode die maximaal overeenkomt met de duur van de eerder in 2005 toegestane verlenging, of tot op de datum dat zij niet langer minst ontwikkeld land zijn, indien deze datum eerder valt. Tijdens deze periode zou passende aandacht kunnen worden besteed aan de uiteenlopende stand van de TRIPS-tenuitvoerlegging in de verschillende MOL's en zou kunnen worden nagegaan hoe de tekortkomingen met verdere technische bijstand kunnen worden verholpen, met prioritaire aandacht voor die gebieden die van het meest directe nut zijn. Tijdens deze verlengingsperiode mogen MOL's het bestaande niveau van bescherming van de intellectuele eigendom niet tot onder de door TRIPS vastgestelde normen laten zakken.

2013/0161 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het namens de Europese Unie in te nemen standpunt binnen de TRIPS-Raad van de Wereldhandelsorganisatie ten aanzien van het verzoek tot verlenging van de overgangsperiode voor minst ontwikkelde landen, zoals bedoeld in artikel 66, lid 1, van de TRIPS-overeenkomst

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, en artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 5 november 2012 heeft Haïti namens de MOL-groep een formeel verzoek ingediend tot verlenging van de overgangsperiode voor de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPS) van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), overeenkomstig artikel 66, lid 1, van die overeenkomst.

(2) De huidige overgangsperiode, zoals overeengekomen in het besluit van de TRIPS-Raad van 29 november 2005 (IP/C/40), verstrijkt op 1 juli 2013.

(3) In artikel 66, lid 1, van de TRIPS-overeenkomst is bepaald dat *"de Raad voor de handelsaspecten van de intellectuele eigendom, op naar behoren met redenen omkleed verzoek van een lid dat minst ontwikkeld land is, verlengingen van deze termijn verleent"*.

(4) De bevordering en bescherming van intellectuele eigendom is een cruciale factor in het stimuleren van sociaaleconomische groei, zoals ook in maart 2013 door de ministers werd erkend tijdens de regionale voorbereidende vergadering voor Afrika in Dar es Salaam voorafgaand aan de jaarlijkse ministeriële toetsingsbijeenkomst van de Economische en Sociale Raad van de VN, die opriep de inspanningen te verdubbelen om het wetgevings- en beleidskader voor met name intellectuele eigendom te ontwikkelen.

(5) WTO-leden die minst ontwikkeld land (MOL's) zijn, hebben, op verschillende wijze wat tempo en diepgang betreft, vooruitgang geboekt bij de tenuitvoerlegging van de TRIPS-overeenkomst van de WTO.

(6) Door een aantal MOL's zijn op het gebied van intellectuele eigendom waardevolle stappen ondernomen maar feit blijft dat MOL's bijzondere behoeften en vereisten hebben, nog steeds met economische, financiële en administratieve beperkingen kampen, en daarom behoefte hebben aan flexibiliteit en meer tijd om de TRIPS-bepalingen ten uitvoer te leggen.

(7) Het is bijgevolg noodzakelijk de overgangsperiode voor de tenuitvoerlegging van de TRIPS-overeenkomst voor WTO-leden die minst ontwikkeld land zijn, te verlengen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Het standpunt dat de Europese Unie binnen de TRIPS-Raad van de Wereldhandelsorganisatie zal innemen ten aanzien van het verzoek tot verlenging van de overgangsperiode voor minst ontwikkelde landen, zoals bedoeld in artikel 66, lid 1, van de TRIPS-overeenkomst, is dat van WTO-leden die minst ontwikkeld land zijn, niet wordt verlangd dat zij de bepalingen van de TRIPS-overeenkomst, behalve van de artikelen 3, 4 en 5, toepassen gedurende een periode die maximaal overeenkomt met de duur van de eerder in 2005 toegestane verlenging, of tot op de datum dat zij niet langer minst ontwikkeld land zijn, indien deze datum eerder valt.

2. Tijdens deze verlengingsperiode mogen MOL's het bestaande niveau van bescherming van de intellectuele eigendom niet tot onder de door TRIPS vastgestelde normen laten zakken.

3. Tijdens deze periode dient passende aandacht te worden besteed aan de uiteenlopende stand van TRIPS-tenuitvoerlegging in de verschillende MOL's en dient te worden nagegaan hoe de tekortkomingen met verdere technische bijstand en programma's voor capaciteitsopbouw kunnen worden verholpen, met prioritaire aandacht voor die gebieden die van het meest directe nut zijn.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter